

Nr. 3653/07.05.2026

Către,
Consiliul Județean

Stimată doamnă Președinte,
Stimate domnule Președinte,

Vă transmitem, mai jos, informarea privind adoptarea unui aviz al dlui Borboly Csaba, în cadrul sesiunii plenare a CoR din 6-7 mai 2026.

Avizul domnului Borboly Csaba, vice-președintele Consiliului Județean Harghita, membru al Delegației României, pe tema viitorului program „AgoraUE”, a fost adoptat în sesiunea din 6 mai a.c. a sesiunii plenare a Comitetului European al Regiunilor.

„AgoraEU, a declarat în plen dl Borboly, privește esența viitorului buget pe termen lung al Europei: cultura, media, participarea democratică, drepturile fundamentale și egalitatea de șanse - active nu doar în capitale, ci în fiecare regiune, județ, municipiu și în fiecare comunitate locală. Dacă AgoraEU urmează să reușească, trebuie să fie rezistentă în mediul rural, în regiuni, în zonele periferice și să garanteze egalitatea de șanse. Acum un an, un meșteșugar tradițional din județul Harghita mi-a adresat următoarea întrebare: *„Csaba, oare va ajunge vreodată ceva din toate acestea la noi?”* Astăzi pot răspunde da, dar numai dacă AgoraEU va ajunge în sate, în regiunile de frontieră, în comunitățile minorităților, în mass-media locală și în atelierele creative. Cultura și valorile UE nu pot fi protejate doar de instituții. Ele trebuie susținute împreună, de Uniune, de statele membre, de regiuni, de municipii și de comunitățile locale. De aceea, AgoraEU este și un răspuns la diviziunea politică dintre mediul urban și cel rural.”

Proiectul de aviz privind programul „**AgoraEU**” (2028-2034) solicită, printre altele, aducerea politicilor europene mai aproape de cetățeni prin implicarea directă a autorităților locale, județene și regionale. Viitorul program „Agora UE”, care va înlocui actualele programe „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori” și „Europa creativă”, urmărește finanțarea proiectelor culturale, media și de promovare a valorilor democratice pentru perioada 2028-2034. Obiectivul central al avizului este să asigure că aceste fonduri nu rămân doar la nivel central, ci ajung direct în regiuni, orașe mici și sate, sprijinind democrația locală și patrimoniul cultural viu.

Avizul promovează: guvernanta pe mai multe niveluri - subliniind că promovarea valorilor UE este o responsabilitate comună (UE, național, regional și local); combaterea „deșerturilor mediatice”, propunând finanțare specială pentru presa locală și regională, esențială pentru informarea cetățenilor din zonele rurale; accesibilitate financiară, solicitând proceduri de finanțare simplificate și o contribuție proprie de maximum 10% pentru proiectele mici/locale; protecția diversității, punând accent pe sprijinirea minorităților (etnice, lingvistice) și a grupurilor subreprezentate în procesele democratice; cultura ca motor de dezvoltare, promovând strategiile de dezvoltare locală bazate pe cultură, similar modelului „Capitale Europene ale Culturii”.

UE alocă un buget uriaș pentru a ajuta cultura, artiștii și ziarele locale, însă, de multe ori, acești bani ajung greu la orașele mici sau la asociațiile locale din cauza birocrăției excesive sau a cerințelor de a pune mulți bani din bugetul propriu.

Acest aviz cere ca regulile să fie mai simple, ca asociațiile mici să nu mai fie obligate să vină cu mulți bani din bugetul propriu (doar 10%) și ca tradițiile noastre (cum e olăritul sau festivalurile locale) să primească bani direct, la fel ca marile muzee din capitale.

Impactul pentru autorități locale și regionale:

- Autoritățile locale ar putea accesa fonduri direct pentru proiecte de „democrație participativă” (consultări cu tinerii, platforme civice) și pentru protejarea monumentelor locale;
- Cultura ar deveni un instrument oficial de dezvoltare, regiunile putând crea strategii proprii finanțate prin AgoraUE;
- Se propun „granturi în cascadă” (o autoritate regională primește banii și îi împarte mai departe asociațiilor locale mici), ceea ce ar ușura munca administrativă.

Cu stimă,

Sorin Munteanu,
Director General UNCJR